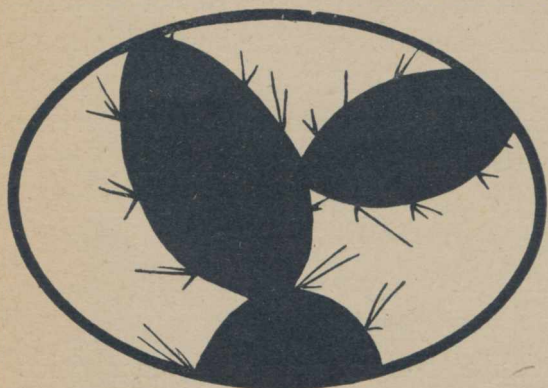

SUCCULENTA

Nederlandse Vereniging van Liefhebbers
van Cactussen en andere Vetplanten

Nummer 6

November – December 1948

Redactie-adres:

A. J. A. Uitewaal, Alex. Boersstraat 25 huis, Amsterdam

Secretariaat.

Mevr. J. Grullemans—van Berghem, Heereweg 19. Lisse

De grootste cactus ter wereld

Als we alle cactussen ter wereld zouden meten, dan was er één de grootste.

Kunnen wij ook plantenvoedsel meten? Ja! In de hele wereld is ook een maatstaf in gebruik voor het meten van waardegevende plantenvoedende bestanddelen.

Wist U dat POKON de hoogste waarde heeft van alle samenstellingen ter wereld? Wat betekent de hoogste samenstelling? Wel, dat alle vulstoffen eruit gehaald zijn, zodat het 100 0/0 zuiver is. De vulstoffen worden in vaktermen genoemd: *schadelijke ballast*.

POKON bevat 0 0/0 schadelijke ballast, waardoor ieder risico voor Uw plant is verdwenen. Bovendien is POKON 100 0/0 direct en totaal oplosbaar in water. Van een oplossing POKON bevat daardoor de bovenste en onderste druppel in Uw gieter of fles precies evenveel POKON.

POKON heeft geen bezinksel dat op de potgrond blijft liggen en de lucht afsluit.

Bovendien is POKON nog het goedkoopste in gebruik, daar U er zo weinig van nodig heeft, en geen ballast koopt.

Cactussen eten per jaar voor ongeveer 1 cent aan POKON. Gunt U ze dat?

Eist dan POKON en tracteert Uw planten regelmatig op een POKON diner. Ze zullen U hun dankbaarheid betuigen door prachtige groei en volop bloei.

Niettegenstaande POKON U alle voordelen biedt, laat men zich soms nog wat anders opdringen. Komt voor Uw planten op, weigert mindere kwaliteit dan de wetenschappelijk gemeten hoogste kwaliteit ter wereld: „POKON”.

POKON enig ter wereld!!

Nederlandse Vereniging van Liefhebbers
van Cactussen en andere Vetplanten

SUCCULENTA

Euphorbia Hislopii N.E.Br.

door J. A. Janse.

Euph. Hislopii N. E. Br.

(foto: Janse)

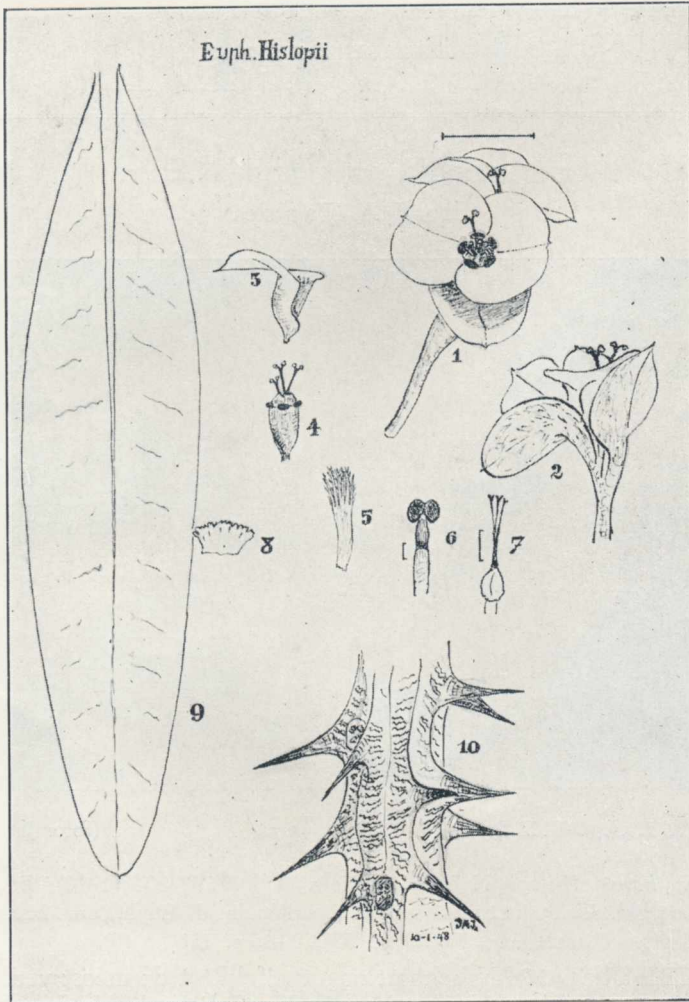
Euphorbia Hislopii N.E. Br. in Kew. Bull. VIII, 304 (1913); *E. splendens* Boj. var. *Hislopii* Leandri in Contr. à l'étude d. Euph. de Madagascar X. Groupe Diacanthium, Not. Syst. XII, 3-4, p. 159 (1946).

DE CHRISTUSDOORN behoort ongetwijfeld tot de meest verbreide en populairste succulenten; het is een plant, die ook als handelsgewas vrijwel overal in het groot wordt gekweekt. De door heldere bracteeën zeer opvallende bloeiwijzen trekken zeer de aandacht en daar de planten wekenlang, ja zelfs maandenlang in bloei kunnen zijn, nemen ze onder de hedendaagse sierplanten een belangrijke plaats in.

De *Euphorbia*'s van Madagascar zijn slechts ten dele bekend en weinige treffen wij in cultuur aan. Naast *E. splendens* treft men de verwante *E. Bojeri* Hook, aan, die zich door stompere bladeren en kleiner bracteeën onderscheidt.

De botanici, die de flora van Madagascar hebben onderzocht, hebben uitgemaakt, dat er nog meer vormen van deze groep op Madagascar voor-

komen, waaronder soorten met gele bracteeën i.p.v. rode (*E. Tananarivae*, *E. Mainiana*). Het is jammer, dat wij van deze vormen geen levend materiaal bezitten, zij zouden zeker de belangstelling der liefhebbers wekken.

1. Cyathium; 2. dito zijaanzicht; 3. cyathophyllum zijaanzicht;
 4. involucre, v. d. bracteeën ontdaan; 5. bracteele; 6. mnl. bloem;
 7. ovarium m. d. 3 stijlen; 8. slip v. h. involucre; 9. loofblad;
 10. stengel.

Euphorbia Hislopia is een plant, die kennelijk met *E. splendens* verwant is; ze is echter in alle opzichten forser. De takken bereiken een dikte van 2—2½ cm, de doorns zijn langer en aan de basis veel dikker. De stammen zijn achtkantig met recht boven elkaar staande bladbases, die steeds aan beide zijden een scherpe doorn dragen. De bladeren, die rozetachtig rond-

om de stengel staan, zijn meestal 10–12 cm lang, doch kunnen wel 18 cm lang worden bij 5 cm breedte. Ze zijn frisgroen ovaal-langwerpig, naar de basis geleidelijk smaller wordend, naar de top stomp afgerond.

De bloeiwijzen gelijken zeer veel op die van *E. splendens*, doch ze zijn groter, de bracteën zijn tot 12 mm breed, en meer rose dan rood gekleurd. *E. Hislopii* N. E. Br. werd in 1913 door Brown beschreven naar een te Kew gekweekt exemplaar, dat door bemiddeling van de heer Hislop te Port Durban (Z.-Afrika) naar Engeland werd gezonden. Het vaderland van *Euph. Hislopii* is niet met zekerheid bekend, doch het is zeer aannemelijk, dat het een op Madagascar voorkomende soort is. De habitus van de plant, zo zeer gelijkend op *E. splendens* en *E. Bojeri*, geeft reeds aanleiding dit te veronderstellen, doch in deze mening word ik nog versterkt door het feit, dat ik kortgeleden het herbariummateriaal, dat te Parijs in het Museum d'Histoire Naturelle berust, kon doornemen en daarbij een gedroogd exemplaar van *E. Hislopii* aantrof, dat in Madagascar werd gevonden door Raymond Décary nabij Soavinandrina, 7-4-1917, blijkens het etiket op „endroits cultivés”.

Léandri, die de Euphorbia's van Madagascar bewerkt heeft, is van mening, dat *E. Hislopii* slechts als variëteit van *E. splendens* moet worden beschouwd. Hij schreef: „*E. Hislopii* N. E. Br., d'origine inconnue, cette plante ne semble pas distincte spécifiquement de l'*E. splendens*”. (l. c. p. 159).

Wie de gelegenheid heeft gehad het uitgebreide materiaal van deze Splendens-groep te zien moet toegeven, dat er een zeer grote variabiliteit bestaat en dat de vormen geleidelijk in elkaar overgaan. Zo zijn er met zeer dunne takken (5 mm), andere met dikkere takken (0.8–1 cm) en vormen met zeer dikke takken (2 cm en meer). De vorm van de doorn kan zijn: zeer smal en dun met weinig verdikte basis, of meer afgeplat met dikkere basis. De bladvorm varieert van bijna cirkelrond tot lancetvormig. Desondanks ben ik van mening *E. Hislopii* als een aparte soort te kunnen beschouwen. Waar de soortgrens te trekken, is, zoals bijna altijd, meer een zaak van persoonlijk inzicht.

Het hierbij afgebeelde exemplaar werd mij welwillend afgestaan door de heer Uitewaa, die in '47, dank zij de vriendelijkheid van de heer Herre (Stellenbosch) een aantal stekken ontving en waarvan dit de enige in leven gebleven plant is.

Omstreeks Kerstmis en Nieuwjaar

DE TIJD omstreeks Kerstmis en Nieuwjaar is, wat de succulenten betreft, niet zo rijk aan bloemen. De meeste planten zijn in haar winterrust en menig liefhebber is al blij, dat hij ze behoorlijk goed in leven kan houden. Slechts weinigen beschikken over een verwarmbare kas, waar een weldadige temperatuur de planten omgeeft en waar elk spaarzaam zonnestraaltje kan worden opgevangen.

Hoewel onze collectie ook al niet zo groot meer is als vóór de oorlog, en wij in verband met de kolenpositie met onze ruimte moeten woekeren, toch hebben wij in deze minst gunstige tijd, omstreeks Kerstmis en Nieuwjaar, nog vrij veel in bloei gehad.

Een oude Phyllocactus, reeds een halve eeuw in de kas aanwezig, welke de laatste jaren haast onafgebroken bloeide, toonde zich ook thans weer met een paar grote helderrode kelken. En dan de breed uitgegroeide Epiphyllums! Het is een weelde ze te aanschou-

Rh. Houlettiana Lem. (= *Rh. Regnelli* Lindb.)

missen. 's Zomers kan men ze eenvoudig buiten zetten.

Euphorbia splendens mogen we ook niet vergeten. Met haar helderrode bracteeën, welke de onooglijke bloempjes omgeven, is ze een sierplant van de eerste rang, ook op de zonnige vensterbank in de warme huiskamer.

wen, zo overdekt als ze zijn met haar wonder gevormde purperrode, als inengeschoven bloemen. *Epiphyllum delicatum*, een nog jonge plant, vertoont haar wondergekleurde, grote bloemen, hoewel de knoppen eerst zouden doen vermoeden, dat ze zuiver wit moesten worden.

En dan de Rhipsalissen! De geelachtig-witte hangende bloempjes van *Rh. mesembrianthemoides* en *Rh. cribrata* doen aan die van sneeuwkllokjes denken; *Rh. myosurus* bloeit onafgebroken met rose bloempjes, evenals *Rh. squamulosa*. Prachtig zijn de eerst kastanjebruine, later oranjegele knoppen van *Rh. trigona*, weer later overgaand in witachtig-rose bloempjes. De verwante *Rh. dissimilis* is haast even mooi, evenals *Rh. pulvinigera* en *Rh. puniceodiscus*. Maar het fraaist van alle zijn *Rh. pachyptera*, *Rh. pilocarpa* en *Rh. grandiflora*; dit zijn juweeltjes, vooral laatstgenoemde, overdekt met meer dan honderd tamelijk grote, sneeuwwitte bloemen.

Van de Mesems noemen wij *Faucaria Boscheana* en *F. tuberculosa*, benevens *Glottiphyllum linguiforme*; laatstgenoemde, de bekende „Hottentotten-vijg”, heeft grote, goudgele bloemen.

Bryophyllum crenatum, *Br. Daigremontianum* en *Br. tubiflorum* zijn echte winterbloesters, evenals *Kleinia articulata*. Op zich zelf hebben de bloemen dezer soorten weinig sierwaarde, maar om deze tijd des jaars zijn ze ons toch zeer welkom. Een andere echte winterbloester is *Crassula lactea*, met trossen stervormige, melkwitte bloemen. Haast geen mooier kamerplant in de winter dan deze ouderwetse *Crassula*. De succulentenliefhebber die uitsluitend op kamercultuur is aangewezen, mag ze niet

Een wondere plant is *Pedilanthus carinatus* met weliswaar kleine, maar wonder gevormde, rode bracteeën aan de toppen der stengels. Ook *Ceropegia Woodii* vertoont nog steeds haar eigenaardige lantaarntjes tussen de fraai gemarmerde blaadjes aan de dunne stengels.

Dan hebben we nog Kalanchoë in bloei, een forse plant met zachte, viltachtig behaarde bladeren en een dikke tros, hangende geelachtig-rode, van binnen grillig gespikkelde bloemen, welke wij tot nu toe nog niet met volkomen zekerheid konden determineren. Tenslotte noemen wij nog *Russelia juncea*, een Leeuwenbekachtige hangplant uit Mexico, welke in groeiwijze wel iets op sommige Rhipsalissen lijkt. Haar eigenlijke bloeitijd valt in de zomer, maar ook nu tooit zij zich nog met enkele, cilindervormige, aan dunne, draadvormige steeltjes gezeten, scharlakenrode bloempjes. Jammer, dat deze plant zich niet gemakkelijk laat vermeerderen, zodat men ze haast niet anders dan in botanische collecties aantreft.

Al met al zijn we dankbaar, dat we in de winter nog van zoveel succulentenschoon kunnen genieten. Straks, als Pasen in zicht komt, zal er weer meer in bloei komen. We hopen, dat velen onzer leden dan ook ten volle van hun planten zullen genieten.

G. D. D u u r s m a .

Frithia pulchra N.E.Br.

door Dr H. W. de Boer.

DIT JUWEELTJE onder de Mesems is door J. Burtt Davy beschreven in „A manual of the flowering plants and ferns of the Transvaal with Swaziland, S. Africa”, Part. I, pag. 162. Verder kan men er een zeer goede foto met beschrijving van vinden in the flowering plants and ferns of the Transvaal with Swaziland, S. Africa”, Part. I, pag. 162. Verder kan men er een zeer goede foto met beschrijving van vinden in „Mesembryanthema” door Brown, Tischer en Karsten. Dezelfde foto, maar dan op kleiner schaal (genomen door E. J. Labarre) komt voor in Succulenta 1935, pag. 98 en is geplaatst in een artikel over de vindplaatsen en de groeiwijze van *Frithia pulchra* door F. W. Reitz, Pretoria.

Hoewel het boek „Mesembryanthema” in het bezit van vele lezers zal zijn en vele leden van onze Vereniging de jaargang 1935 van Succulenta in hun bezit zullen hebben, waag ik het er toch op, de redacteur van ons tijdschrift te verzoeken, voor de later en vooral voor de na de oorlog toetretende nieuwe leden bijgaande foto en de navolgende beschrijving en bijzonderheden van deze wonderfraise plant (pulcher, vr: pluchra = fraai) op te nemen; ook al omdat men, het artikel van de heer Reitz lezende, zou kunnen concluderen, dat *Frithia pulchra* lastig in cultuur is. Niets is echter minder waar. Aangezien het mijn gewoonte is van elke Mesem-soort, welke ik kweek, er een hele kolonie, een zogen. „population” op na te houden, heb ik in mijn kas ook een hele schaal vol (± 50 stuks) *Frithia* planten. In de laatste 5 jaar zijn daar slechts 2 of 3 van gesneuveld. Maar, dan moet men niet de raad van de heer Jacobsen opvolgen, die aangeeft, dat *Frithia pulchra* een zomerbloeier, doch een wintergroeier is, zodat het aanbevelenswaardig zou zijn, deze plant in de zomer geheel droog en in de winter voldoende vochtig te houden.

Ik heb zulks in het geheim geprobeerd toe te passen, mede naar aanleiding van een artikel over deze plant door J. E. Labarre in Succulenta 1928, p.p. 215–219; het resultaat was evenwel niet bevredigend. In de winter gingen de planten, evenals alle andere Mesems bij het geregeld vochtig houden, rotten en afsterven en in de zomer geeft *Frithia pulchra*, bij geheel droog houden, geen of althans weinig bloemen. Ik behandel haar thans op dezelfde wijze als andere Mesems, d.w.z. in de winter geef ik zo

weinig mogelijk water, in de zomer vrij veel. Ik geef *Frithia pulchra* in de zomer zelfs meer water dan aan Lithops-soorten wordt gegeven. Men moet vooral niet vergeten, dat het droog houden in de winter met enig overleg moet gebeuren, en om al te sterk inschrompelen (waardoor de planten overigens niet afsterven) te voorkomen, op zonnige dagen de testen of potten een enkele keer een beetje water laten opzuigen door ze korte tijd in een vlakke schotel vol lauw water te plaatsen.

Frithia pulchra N. E. Br.

(foto: Dr de Boer)

Frithia pulchra werd door Mevr. D o b i e s in Transvaal gevonden, 70 mijl ten Westen van Pretoria, bij Rustenburg en wel hoog in de zogen. Rustenburgkloof (in de Magaliesbergen), 4500 voet boven de zeespiegel. De plant groeit op kale plekken in spleten van de rotsbodden en is geheel bedekt door kristalwit kwartsgrint, waarboven alleen de rode bloemen uitsteken. De stamloze plant bestaat uit een roset van 2 tot 3 cm hoge bladeren. In de literatuur wordt vermeld, dat het aantal bladeren 3 tot 9 is, doch onder de 5 tot 8-jarige planten van mijn verzameling zijn er verscheidene, die 25 tot 40 bladeren bezitten; de binnenste bladeren van het roset staan rechtop, de buitenste bladeren van dergelijke grote rosetten liggen bijna horizontaal en heffen alleen het enigszins knotsvormige uiteinde iets gebogen omhoog. De bladeren — aan het onderste uiteinde alle vrij dun, aan het bovenste uiteinde tot 8 à 9 mm in doorsnee — zijn niet geheel rolrond, doch aan de naar het centrum van het roset gekeerde kant enigszins afgeplat en zelfs hier en daar iets uitgehold; een deel der bladeren vertoont een lichte, doch duidelijke, draaiing om de lengte-as, zoals bij vele mesems het geval is. Het min of meer afgeplatte bovineinde der bladeren is voorzien van een zogenaamd venster; dit venster heeft ongeveer dezelfde vorm als de dwarse doorsnede der bladeren en is dus rond met een geringe afplatting of zelfs uitholling aan de binnenzijde, welke echter door de draaiing van het blad om de lengte-as niet steeds naar het centrum van het roset, doch enigszins

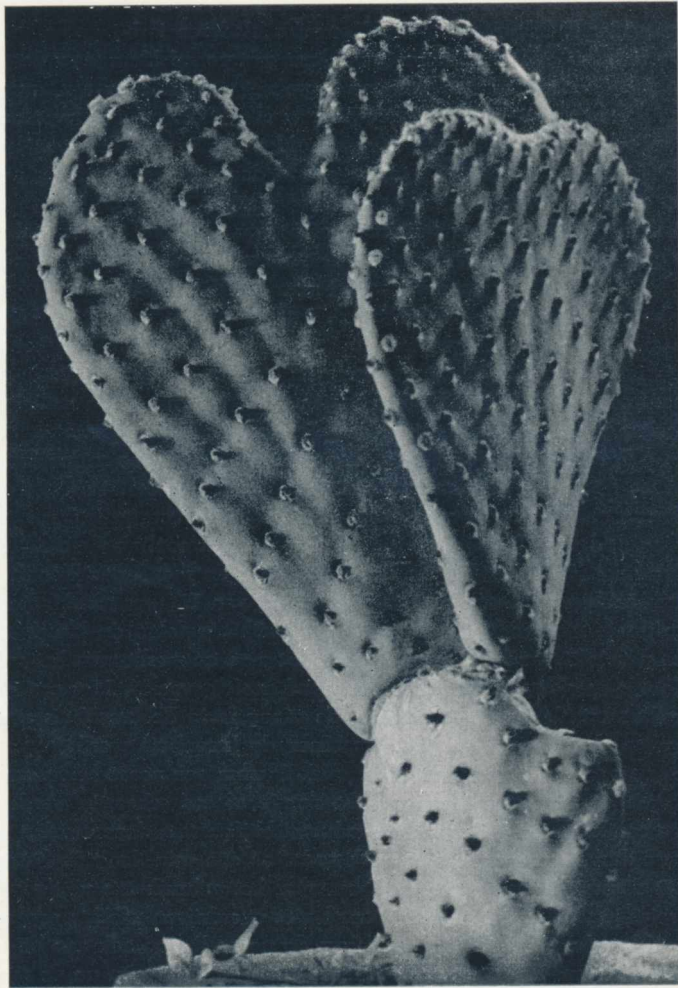
zins zijwaarts is gericht; een en ander is op de foto duidelijk te zien. Het oppervlak der bladeren is niet glad, doch bedekt met duizenden, zeer kleine, half bol- tot enigszins kegelvormige papillen, die weliswaar niet met het blote oog, doch wel met een sterk vergrootglas te zien zijn; hierdoor hebben de bladeren een typisch mat uiterlijk en bij het betasten met de vingers voelt men heel duidelijk de stroeve weerstand, veroorzaakt door de duizenden kleine papillen. De kleur der bladeren is bij sommige exemplaren zuiver matgroen; bij andere planten gaat deze matgroene kleur aan de top over in rose, zodat bij deze exemplaren het donkergroene venster door een groenrose rand omzoomd is. Van andere planten echter hebben alle bladeren van beneden tot boven een matte grijsrode tot groenachtig bruinrode kleur en is zelfs het venster roodbruin getint. De bloemen zijn zittend $1\frac{1}{2}$ tot $2\frac{1}{2}$ cm in doorsnede en prachtig magentarood, meestal met een kleiner of groter wit hart; de meeldraden, stijlen en stempels zijn in een ongeveer 1 cm lange bloemkroonbuis ingesloten; aan de mond der kroonbuis vertoont zich een ring van lijnvormige geel gekleurde staminodiën of valse meeldraden. Ik vermeld deze bijzonderheden opzettelijk, omdat men bij de kruisbestuiving hiermede rekening moet houden. De bloemen vertonen zich vanaf begin Juni tot eind September in vrij groten getale; de grootste planten van mijn verzameling brachten het deze zomer tot 7 bloemen in elke plant; 2 tot 3 bloemen terzelfdertijd aan één plant is geen uitzondering; daardoor is *Frithia pulchra* een juweel van een zomerbloeiër; in geen enkele succulentverzameling mag dit prachtexemplaar onder de Mesems ontbreken.

Zoals bijna alle Mesems is *Frithia pulchra* zelfsteriel; men moet dus kruisbestuiving toepassen voor de bevruchting en zaadvorming.

Bij deze kruisbestuiving moet men echter bepaalde voorzorgen in acht nemen; we hebben vermeld, dat in de vrij nauwe, tot 1 cm lange, kroonbuis de meeldraden zowel als de stijlen en stempels verborgen zijn en dat aan de mond der kroonbuis een ring van gele staminodiën voorkomt. De kruisbestuiving van *Lithops* geschiedt met gewone zachtharige penseeltjes; indien men echter bij *Frithia pulchra* de kruisbestuiving met een gewoon penseeltje ter hand neemt, gelukt dit niet, en merkt men het volgend voorjaar tot zijn teleurstelling, dat er zich geen zaad heeft gevormd. Met een gewoon penseeltje bereikt men nl. de meeldraden en de stempels in de kroonbuis niet, en drukt men bovendien de staminodiën plat, waardoor de kroonbuis wordt afgestoten. Voor de kruisbestuiving van *Frithia pulchra* neem ik daarom een penseel, waarvan een groot deel der haren eerst rondom met een scheermesje of een schaarje wordt verwijderd, zodat alleen een klein toefje der middelste haren blijft staan; deze worden aan de basis met een zeer dun koperdraadje omwoeld, zodat ze een dun, lang en stevig bundeltje vormen. Dit dunne penseeltje wordt telkens voor het gebruik iets vettig gemaakt bijv. met een weinig vloeibare paraffine (vooral niet overdrijven, slechts een spoortje vetigheid is voldoende); de bedoeling is nl. om de penseelharen ook aan de top iets aan elkaar te doen kleven. Met dit puntige, dunne penseeltje kan men nu de meeldraden in de kroonbuis bereiken, daar men er, tussen de staminodiën door, enkele millimeters diep mee in de kroonbuis kan steken; men ziet duidelijk, dat het uiteinde van het penseeltje door het aanhechtende stuifmeel geel wordt. Brengt men vervolgens dit penseeltje op dezelfde wijze in de kroonbuis van bloemen van andere planten, dan brengt men daardoor het stuifmeel van de ene plant in de kroonbuis van bloemen van andere planten, en daar de stijlen en stempels ook in de kroonbuis verscholen zijn, schept men de kans voor kruisbestuiving. Weliswaar lukt het ook op deze wijze nog niet elke bloem te bereiken, maar één tot drie zaadknoppen per plant krijgt men allicht. Het heeft enkele jaren geduurd, voordat ik „uitvond”, op deze wijze kruisbestuiving toe te passen bij mijn *Frithia pulchra*-collectie; maar nu ben ik in staat elk jaar een grote hoeveelheid kiemkrachtig zaad te oogsten.

Opuntia basilaris Eng. & Big.

door A. J. A. Uitewaal.

Op. basilaris Eng. & Big.

(foto: Dr Harders)

EEN van de mooiste *Opuntia*'s voor de liefhebber is ongetwijfeld *Opuntia basilaris*. Vele schijfopuntia's worden vaak spoedig te groot voor onze verzamelingen, maar deze soort blijft nogal laag, want ze maakt de nieuwe spruiten voornamelijk aan de basis hetgeen voor deze plant juist zo karakteristiek is en waaraan ze dan ook haar soortnaam te danken heeft. En al zou ze, door meer in de breedte te groeien, ook wat meer ruimte gaan inwinnen, eenmaal in ons bezit zullen we ze niet meer willen missen; maar het is bovendien een tamelijk langzame groeier, dus behoeven we daar niet

zo bang voor te zijn, trouwens, een flink exemplaar kan onze verzameling alleen maar sieren.

Het is een oude, reeds in 1856 beschreven soort, en ik kan mij niet goed begrijpen waarom wij deze soort niet veel meer in onze collecties zien. Misschien is de oorzaak, dat we ze met enige zorg moeten kweken. Ze is namelijk gevoelig voor te veel vocht, vooral in de winter. Ook moeten we de plant geen al te humusrijke grond geven of in de kas te zeer trekken, want dan verliezen de schijven hun stevigte. Bij voorkeur geve men haar daarom een grond, die rijkelijk leem bevat, waarin voldoende zand en wat fijn grind vermengd is; het laatste bevordert de waterafvoer. Verder zorgen we voor veel zon en frisse lucht, de leden groeien dan niet te vlug, kleuren zich fraai en worden stevig, waardoor de plant ook beter door de winter komt. 's Winters natuurlijk liever aan de droge, dan aan de natte kant houden.

Het mooiste van deze soort is de vorm en de kleur van de leden. Deze zijn min of meer breed omgekeerd-eivormig en aan de top stomp of uitgerand; in Amerika draagt ze de naam van Beavertail-Cactus, d.i. beverstaartcactus, vanwege de gelijkenis met een beverstaart, die plat is en waarmee de bever zich in het water voortbeweegt. De leden worden 10–20 cm lang, hebben meestal vele dwarse rimpeltjes (vooral n. d. basis), de talrijke, enigszins ingezonken areolen dragen borsteltjes van geelbruine glochiden; geen stekels! De kleur van de schijven is mooi blauwgroen, indien goed zonnig gekweekt met een roden gloed overwaasd.

Op. basilaris komt voornamelijk voor in de Staten Arizona, Californië en Utah. Ze bloeit met 6–8 cm grote rose tot karmijnrode bloemen (soms wit); in de desert is ze een van de eerste bloeiers, nl. ongeveer eind Maart, onmiddellijk gevolgd door de *Echiocerei*. Haar bloemen heten de aantrekkelijkste te zijn van alle daar groeiende *Opuntia*'s.

Op. basilaris is zeer vormenrijk, waarvan enige zijn beschreven o.a.: *f. nana* Hge jr. met belangrijk kleiner leden dan normaal; *f. cordata* Hort. welke bijzonder mooi blauwgroen getint is, met grote schijven die aan de top opvallend hartvormig zijn uitgeschulpt, de plant op hierbij gaande afbeelding is vermoedelijk deze vorm; de *var. aurea* heeft geen blauw- maar lichtgroene leden en geel tot rose gekleurde bloemen; de *var. ramosa* heeft meer liggende leden, waarvan de jonge spruiten recht op staan; de *var. Whitneyana* heeft kleiner leden, die van nature roodachtig van kleur zijn en rode bloemen, terwijl de *var. albiflora* is als laatstgenoemde, maar grote, witte bloemen heeft.

BRANDSTOF AANVRAGEN!

Weten onze lezers wel, dat men voor kasverwarming een extra rantsoen vaste brandstof kan aanvragen?

Men moet zich hiertoe wenden tot de rijkstuinbouwconsulent van het district, waarin men woont.

HET EI VAN COLUMBUS.

Mevrouw Wurtz te Zwolle, een zeer ervaren succulentieliefhebster, houdt haar zaadbakjes op de vereiste temperatuur met behulp van warme kruiken. Zij plaatst

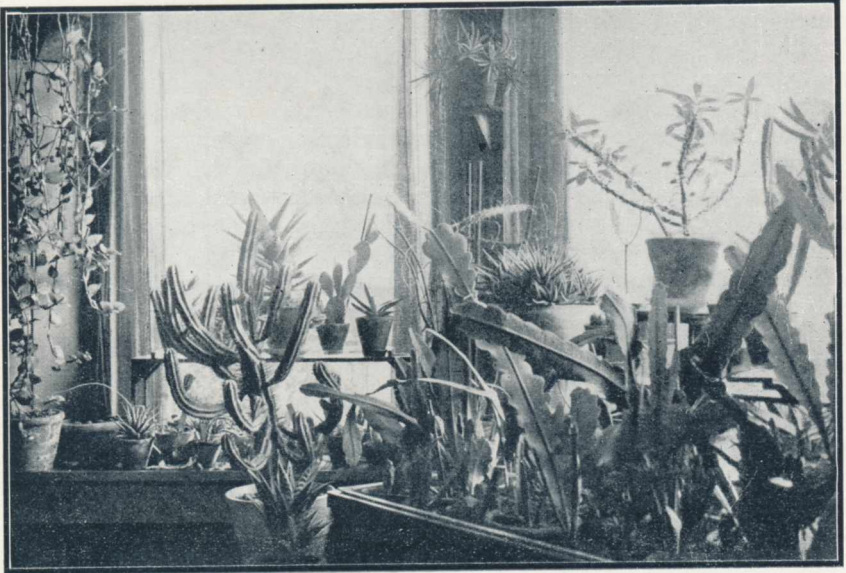
haar zaadbakjes in een kistje met turf-molm en legt twee of drie warme kruiken tegen de zaadbakjes aan. Men moet maar op het idee komen!

LAST VAN WOLLUIS?

Hebt u van de zomer hier of daar wel eens een wolluisje ontdekt? Wees dan nu op uw hoede! Neem de planten eens van hun plaats en bekijk ze van alle kanten. Stuif bij gebrek aan Volek, petroleum-emulsie of Polyflor met een insecticide, dat D.D.T. bevat.

Succulenten in huis

door W. Schuur.

Succulenten-Wintertuin.

(foto: Mevr. Grullemans)

HET KWEKEN van succulenten in huis is mogelijk, wanneer men slechts de juiste soorten kiest en er tijd en moeite aan besteden wil; het is weliswaar niet de méést geschikte plaats, en zij, die over een kas of platte bak in de tuin beschikken, hebben heel wat voor. Maar ook in huis is veel te bereiken indien men enige kennis heeft van de planten die men kweekt, voor een juiste behandeling zorg draagt en over een goede dosis geduld beschikt. Bovendien spelen plaatselijke omstandigheden, zoals b.v. de ligging van de woning ten opzichte van de zon een rol. Hoe meer licht, hoe beter. Zonlicht is voor de meeste succulenten onmisbaar.

In de circa vijftien jaar, dat ik succulenten in huis kweek, heb ik veel verrassende dingen beleefd en ondervonden, dat heel wat succulenten op de vensterbank kunnen groeien en bloeien. Doordat ik enkele malen noodzakelijkerwijze moest verhuizen, bracht dit nogal eens wat verandering in de samenstelling van mijn verzameling met zich mede. Een greep uit mijn aantekeningen, die ik steeds maakte, laat ik hier volgen. Bij de plantennamen heb ik, tussen haakjes, het aantal jaren vermeld, dat deze bij mij gebloeid hebben. *Aporocactus flagelliformis* (9), *Chamaecereus Silvestrii* (12), *Echinopsis*-hybriden (10), *Schlumbergera Gaertneri* var. *Makoyanum* (8), dit zijn volgens mijn ervaring heel goede en dankbaar bloeiende kamerplanten. Verschillende *Mammillaria*'s kunnen in de kamer goed gekweekt worden, zoals *Wildii* (15), *camptotricha* (5), *prolifera* (9), *bocasana* (9), *erythrosperma* (6), *decipiens* (8), *Schelhasei* (6), *rhodanta Pfeifferi* werd twee-koppig (8). Ook kreeg ik in bloei *Mam. Baumii*, *bombycina* en *sphacellata*. *Mam. plumosa* had ik elf jaar, van een zaailing van één jaar was het een exemplaar met 4 koppen geworden, hoewel ik tweemaal stek had afgenomen; 's winters

hield ik deze soort in een kamerkasje om ze tegen stof te beschermen, ik heb ze, helaas, nooit in bloei gehad.

Coryphanta's zijn voor de kamer minder geschikt en wilden bij mij niet bloeien. *Echinocer. Salm-Dyckianus* (3), *Scheeri* (2) en *Knippelianus* (4) zijn prachtige bloeiers; vooral 's winters in het volle licht plaatsen en niet al te droog houden. Enkele *Opuntia*'s, zoals *Op. microdasys*, *rufida*, *albispina* en *clavarioides* zijn heel mooi, maar worden uitsluitend om hun fraaie vorm of bedoorning gaarne gezien. Mooie cactussen zijn ook *Notoc. Ottonis* (11), *submammulosus* (10), *concinus* (3), en *Gymnoc. platense* (14), *Quehlianum* (2) en *lafaldense* (4). Eveneens bloeiden *Frailia Schilinzkyana* (5), *Lophophora Williamsii* (3), *Hamatoc. setispinus* (9) en enkele *Lobivia*'s, zoals *Lob. aurea* (12) en *Hertrichiana* (5). Ook verschillende *Rebutia*'s, b.v. *minuscula* (10), *Fiebrigii* (11) en *deminuta* (4) zijn rijke bloeiers en kunnen gemakkelijk in huis gekweekt worden. *Stenoc. albatrus* had ik 12 jaar in mijn bezit en groeide prachtig, maar deze mooie plant heeft mij nooit met een bloem verblijd.

Ik kweekte ook enkele *Epiphyllum*-hybriden (= *Phyllocactus* Link) die vele jaren dankbaar hebben gebloeid. Ook gelukte het mij *Rhipsalis Houlettiana* en *Rh. pachyptera* in bloei te krijgen. Van *Rhipsalidopsis rosea* heb ik steeds plezier. Van deze soort kreeg ik in '34 een stekje van 2 blaadjes, in '38 bloeide de plant voor het eerst, en

Rhipsalidopsis rosea Br. & R.

(foto: De Laet)

daarna geregeld ieder jaar; in '47 zelfs met ca. 60 bloemen! Twee grote potten zijn nu met deze soort vol gegroeid. Het is een zeer dankbare plant voor de kamer, mits men ze niet te veel zon geeft en steeds matig vochtig houdt.

Van de „andere succulenten”, nl. de vetplanten, zijn er eveneens vele voor de kamer geschikt. Aloë's, Gasteria's en Haworthia's zijn gemakkelijk te houden planten, hiervan kan men mooie exemplaren kweken, b.v. van *Aloë variegata* en *A. aristata*. Gasteria's en Haworthia's zijn vooral goed te houden in een vertrek waar niet veel zon komt, maar wel ruim voldoende licht is, en men ze niet achter de gordijnen plaatst. Al is de bloei ook niet bijzonder opvallend, de planten zijn vanwege hun rijkdom aan vormen en vaak mooie tekening der bladeren het kweken overwaard. Van de Haworthia's kan men, zoals ik zelf ook gedaan heb, een aparte verzameling aanleggen, die, door het groot aantal uiteenlopende soorten, een fraai effect kan opleveren.

Voor een zonnig vertrek is de keuze veel groter. De meeste *Echeveria*'s zijn prachtplanten voor de kamer, zoals *Ech. Derenbergii* en *setosa* (6); deze laatste heb ik

Rh. pachyptera Pfeiff.

(foto: Mevr. Grullemans)

gekweekt uit blad, omdat ze bijna nooit stek maakt. Veel plezier heeft men ook van verschillende *Mesembryanthemum*-soorten. De struikvormen bloeien rijk, maar worden nog al eens wat groot en wild. *Trichodiadema densa* en *bulbosa* zijn fraai en worden niet zo groot, evenals *Faucaria tigrina* (5). Ook op de buitenkant van het venster doen deze lage struikvormen 's zomers het best. Op een vensterbank op het Zuiden, met volle zon, kan men verschillende ultra-succulente soorten met veel succes kweken. *Lithops Mundtii* (9) werd van een klein nietig plantje na vier jaar twee-koppig en na ruim zeven jaar drie-koppig. *Lithops pseudotruncatella* en *Leslei* bloeiden verscheidene keren. Bij *Pleiospilos Bolusii* (11) kwam na vier jaar een jonge stek, die eveneens bloeide. *Fenestraria ropalophylla* bloeide bij mij slechts één keer in de kamer.

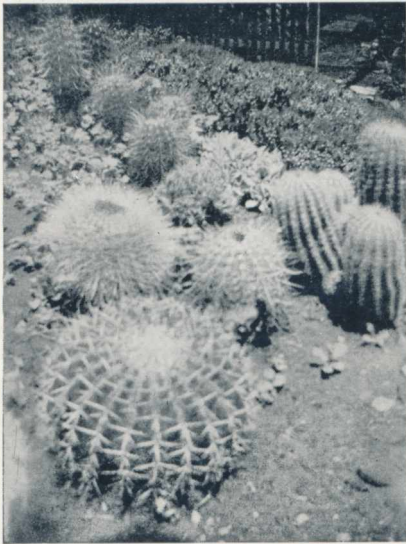
Mooie planten zijn de *Crassula*'s, o.a. *Cr. Schmidtii*, *Justus Corderoy*, *Bolusii* en *falcata*, laatstgenoemde bloeide schitterend. Moeilijker is het om *Stapelia*'s, *Huernia*'s en *Caraluma*'s in de kamer goed te houden, maar toch gelukt het wel ze in bloei te krijgen, b.v. *Stap. variegata* (4), *grandiflora* (4), *H. Schneideriana* (2). *Ceropegia Woodii* en *Cerop. debilis* bloeien rijkelijk. Van nog verscheidene andere vetplanten heb ik eveneens veel genoegen beleefd, zoals *Oliveranthus elegans* (wier wettige naam feitelijk *Echeveria Harmsii* is), *Urbinia Purpusii*, *Adromischus maculatus* (zoals ik bij onze redacteur zag en hoorde, zal er niets anders opzitten dan het etiketje van deze soort te wijzigen), *Adr. Cooperi* en *Euph. splendens*, alle goede bekenden.

Zo blijkt dus uit het bovenstaande dat, bij een goede en oplettende verzorging, heel wat succulenten geschikt zijn om in huis gekweekt te worden. In verband met verzorging nog het volgende: verschillende planten, die door kennissen en burens waren verwaarloosd of weggedaan, heb ik opgepot, verder gekweekt en weer in bloei gekregen. Soms heb ik ze weer aan hun vorige eigenaars teruggegeven, meestal tot hun grote verbazing en genoegen, b.v. een *Aloe variegata*, *Semperv. arachnoideum*, diverse *Echinopsis*-soorten e.m.a. 's Zomers gaat de kweek meestal voorspoedig, 's winters is het dikwijls oppassen, maar met behulp van wat oude kranten, of bij zeer strenge vorst met gebruikmaking van een droge kelderruimte, is het best mogelijk de planten goed te laten overwinteren.

Ik hoop, dat ook andere liefhebbers eens iets publiceren over hun ervaringen met succulente planten in huis; ze zijn, met een beetje liefde, gemakkelijker te kweken dan vaak, ten onrechte, gezegd of gedacht wordt.

„Uit de Cactuswereld”

Ons Amerikaans lid, de heer G. W. v. d. Bundt is Nederlander van geboorte; voor meer dan 50 jaar vertrok hij naar

Kijkje in de cactustuin van de heer v. d. Bundt. *Echinoc. grandis* (op de voorgrond), *Mam. spinosissima*; rechts: zelf gekweekte hybriden van *Trich. lamprochlorus* en *T. Schickendantzii*, en enkele *Trichocereus*-soorten op de achtergrond.

Amerika. Hij correspondeert nog al eens met Mej. v. d. Thoon en stuurt vaak foto's van zijn cactussen en van zijn kas. „Succulenta” helpt hem zijn moedertaal te herinneren; Holland zelf is hij nooit

vergeten! De heer v. d. Bundt woont in Antioch (Calif.). „Ik houd van het klimaat hier” schrijft hij; een temperatuur van 90 gr. F., zoals er gewoonlijk heerst, is aangenaam, omdat de lucht droog is. Van Mei (soms al vanaf April) tot Nov. valt er weinig of geen regen, in Juni loopt de temperatuur op tot 100 à 110 gr in de schaduw. Zijn z.g.n. „lathouse” (d.i. een overkapping, gemaakt van latten met kleine tussenruimten, die de kas rondom bedekt), geeft zelfs niet steeds voldoende bescherming, omdat de lucht zo heet en droog kan zijn. Californië is een verbazend groot land, daarbij vertoont het veel en grote hoogteverschillen, zodat ca. 20 mijl verder dikwijls een heel andere temperatuur en luchtconditie voorkomt. Van Antioch (a. d. Joachim River) is het 100 mijl tot het Sierra Nevada-gebergte en... de sneeuw! De winter van '47-48 was ongewoon droog, en de nachten koud (45-50 gr., tegen gewoonlijk 60-65 gr.), er viel nauwelijks enige regen, noemenswaard eerst tegen Juni.

De planten in dit gunstige klimaat bloeien natuurlijk best. Zijn collectie bevat tussen de vier- en vijfhonderd planten; op één dag had hij op zijn *Echinopsis*-sissen 60 bloemen! In een van zijn brieven geeft de heer v. d. Bundt ook de beschrijving van zijn zaai-toestel. Het is een kistje, 60 x 30 cm, dat op enige afstand van de onderkant een valse bodem heeft van blik, het onderste, open gedeelte, is geïsoleerd met asbest en hier is een lamp van 60 W. aangebracht. Op het blik staat de zaaitest en het kistje is afgedekt met een schuin aflopende glasplaat. De temperatuur blijft op ca 80 gr. F.; het toestel werk met veel succes.

Wij lezen in het weekblad van de Kon. Ned. Mij. voor Tuinbouw- en Plantkunde, dat er in Amerika een kleine machine bestaat, welke 1000 bloempotten per uur wast en schoonmaakt. Is dat niet iets voor ons, succulentenliefhebbers?

— Wij lezen ook, dat er in Amerika bloempotten van plastic worden gemaakt. Zou dat niet gemakkelijk zijn om de aanwezigheid van wortelluis te constateren?

— En wij lezen tenslotte, dat er in Amerika kerstbomen en corsages met plastic worden bespoten, waardoor de levensduur aanzienlijk wordt verhoogt. Voor kerstbomen lijkt ons dat niet nodig, maar misschien zou het wel iets zijn voor onze mooie cactusbloemen.

Cactusliefhebbers, die de Engelse taal goed beheersen, maken wij er op attent, dat een speciaal werkje over de terminologie van de succulente planten, getiteld: „Pronouncing Glossary”, samengesteld door Marshall en Woods, werd uitgegeven door de „Abbey Garden Press”, Box 101, Pasadena (Californië, U.S.A.). Dit werkje is niet alleen heel leerzaam en nuttig, maar bovendien prachtig geïllustreerd. De aanschaffing is helaas, door de huidige beperkende bepalingen, zeer moeilijk.

Stemmen uit de Cactuswereld over „Succulenta”!

Herr Kra inz, Zürich: „Ihre Zeitschrift ist jetzt sehr schön, und ich freue mich immer wieder auf die neue Ausgabe.”

Mrs. Rooksby, Pasadena, Calif.: „Is it too late to congratulate you on your enlarged edition? It is most attractive and the variety of subjects treated gives something for every type of reader.”

Mr Roan, Leeds, Eng.: „I think your Journal is nearing perfection under present day condition.”

Mr Herre, Stellenbosch, Z.-Afr.: „Baie dankie vir die gereelde toetsing van Succulenta, wat ik baie interessant vind. U bijdrag over Dr v. Poellnitz het ek baie

waardeer. Maar ook anders is U tijdskrif baie interessant en ek hoop, U lede sal dit netso geniet, soos ek dit altijd doen als dit hier aankom.”

Mr Myron Kimnach, Palo Alto, Calif.: „I received the volumes of Succulenta in fine condition; you need not apologize for the quality of the paper, as this is unimportant. Our own Journal has fine paper, but. I think the articles are superior to our . . . that is, as far as I can tell! I must get a Dutch dictionary to aid me in reading it”.

Mr v. d. Bundt, Antioch, Calif.: „I enjoy reading Succulenta and it brings my Hollands back to me”.

Uit ons eigen kleine wereldje! De heer Pluy mers, uit Spaubeek (Limb.) heeft zijn vakantie wel heel nuttig besteed, toen hij in de buurt van Deventer logeerde. In genoemde plaats heeft hij kennis gemaakt met verschillende leden en hun verzamelingen bezichtigd. Op bezoek bij de heer Sterken, die zelf ook een prachtige collectie planten bezit, raadde deze hem aan ook een bezoek aan de heer Andree te brengen. „U bent daar wel een hele dag kwijt”, werd hem voorspeld. Het is jammer, dat de heer Pluy mers, in zijn schrijven, ons niet wat meer details vertelt van de planten, die hij in de collectie van de heer A. te zien kreeg, maar hij schrijft: „Hoewel mijn verwachtingen natuurlijk hoog gespannen waren, toen ik bij de heer Andree aanbelde, had ik toch niet vermoed zo'n schat van planten te mogen bewonderen. Ik zag er zoveel mooie, en ook oude exemplaren, dat ik inderdaad ogen te kort kwam om in de korte tijd, die ik slechts beschikbaar had, alles in mij op te nemen, en oren te weinig om de schat van wetenswaardigheden te verwerken, die de heer Andree mij wist te vertellen van zijn planten”.

De heer Pluy mers is enthousiast over zijn onthaal bij de Deventer cactusvrienden, natuurlijk is hij niet met lege handen naar Limburg terug gereisd. Hij verzoekt ons om langs deze weg hen allen nog eens zijn hartelijke dank over te brengen.

Correctie: Gelieve op pag 71, alinea 8 en 9 van onder (punt 3 van de argumenten van Schumann), als volgt te lezen:

3. Er kunnen nooit zoveel bladeren als er glochiden op een Opuntia-areole zitten, onstaan op een dergelijk klein oppervlak.

Echinopsis

Fraaie, decoratieve Echinopsis-bloemen.

(foto: Wim Kamstra)

VRIJWEL in iedere verzameling vinden we een of meer Echinopsissoorten. We kunnen daarom Echinopsis wel de populairste cactus noemen. Ze zijn waarschijnlijk zo algemeen verspreid, omdat ze zoveel stekken vormen, die op de aarde gelegd, spoedig wortelen en gemakkelijk verder groeien. Vaak maken de jonge plantjes reeds wortels terwijl ze nog aan de moederplant vastzitten, zodat, als wij ze niet verwijderen, een zodevormige plant ontstaat. Maar niet iedere Echinopsis maakt als jonge plant reeds stekken, bij *Ritteri*, *oxygona*, *Silvestrii* en andere komt dit zelden, en dan alleen aan oude planten, voor.

Ook de grote variatie in bedoorning draagt bij tot de populariteit van de Echinopsis. Er zijn soorten met bijna geen doorns, b.v. *Eyriessii*, en andere met doorns van wel 4 cm lengte, zoals *tubiflora*; *rhodotricha* kan doorns tot 7 cm maken.

De grootste aantrekkelijkheid van deze planten zijn de bloemen, zij worden misschien alleen nog overtroffen door die van Cereussoorten, welke echter vrij oud moeten zijn om te bloeien. Een jonge Echinopsis van 2 à 3 jaar kan reeds enkele bloemen geven, zodat deze planten bij uitstek geschikt zijn voor onze toch al zo dikwijls bekrompen ruimte, zij kunnen bovendien gekweekt worden op plaatsen, die voor andere cactussen niet geschikt zijn. En deze bloemen zijn de moeite waard!

Vele verzamelaars zeggen: „Ik kweek mijn planten niet voor de bloemen, maar voor de planten zelf.” Nu durf ik beweren dat zij, die dit zeggen, nog nooit de bekoring, die uitgaat van een Echinopsisbloem, ondervonden hebben.

De bloem is de hoogste uiting van het leven in een plant, n.l. het orgaan tot de voortplanting; zonder voortplanting geen leven.

Laat ik nu proberen U de schoonheid van zo'n bloem te beschrijven.

Heeft een Echinopsis de bloeitijd bereikt, dan verschijnen er een of meer plusjes boven de areolen. Deze ontwikkelen zich tot plusjes van ± 1 cm grootte en blijven zo enigen tijd aan de plant zitten, totdat er opeens weer leven in komt en ze beginnen te groeien. Tamelijk snel wordt nu de knop groter en langer. De bloembuis begint zich af te tekenen, waarop schubben te zien zijn met, meestal grauwe wol, in de oksels. Dit proces van ontwikkeling van plus tot bloem van soms wel 24 cm lengte duurt meestal niet langer dan 8 tot 10 dagen. Wat een prestatie voor zo'n plant! We kunnen die knoppen bijna zien groeien. Elke dag als we gaan kijken zijn ze langer geworden en tekenen de buitenste bloembladen zich duidelijk af. We kunnen het zien aankomen op welke avond de bloem — de Echinopsis zijn nachtbloeiers — zich openen zal. Dan haal ik de plant meestal binnen, en zet hem midden op de tafel, ik kan dan rustig het ontwikkelingsproces volgen. Het opengaan is een kwestie van enkele uren. Om een uur of 8 beginnen de buitenste bloembladen los te laten en langzaam wijken de andere, totdat ± 10 uur de gehele bloem geopend is en ons haar schoonheid ten volle laat zien, terwijl een zachte jasmijngeur zich door de kamer verspreidt.

De zuiver witte variëteiten zijn volgens mij de mooiste, maar ook de andere, rose of lila gekleurd, alle hebben een ongemene schoonheid die door weinig bloemen geëvenaard wordt. Een schoonheid vergankelijk zoals alle schoonheid, want meestal duren deze bloemen niet langer dan 24 uur.

Als we nu onze ogen laten gaan van de buitenkant naar het binnenste der bloem, kijken we in de diepe kelk, een diepte, die haast oneindig lijkt; zo diep kan onze blik doordringen in de groenige schemer der buis, dat ik hierbij moet denken aan de bijna oneindige diepte van de zeeën. Het is alsof ik de sensatie voel, mij onder water te bevinden, welke toch de moederschoot is geweest van de ontwikkeling van het eerste leven op aarde. En deze diepte wordt omzoomd door een krans meeldraden, grotendeels aan één kant gelegen, en daar tussen ligt de stamper met zijn lange stempels, gereed het stuifmeel te ontvangen en dit te vervoeren naar de zaadknoppen in de diepte der kelk, om daardoor het oeroude proces der bevruchting, het einddoel der bloem, te bewerkstelligen. Dit vervoer der stuifmeelpollen door de stamper duurt bij de Echinopsis wel enkele dagen voor het zijn doel bereikt heeft.

De volgende dagen kan men de bloem langzaam zien afsterven, eerst de bloembladen, daarna de bloembuis. Het eventueel onbevruchte ovarium blijft nog dagen in leven totdat ook dit verwelkt en de plant de bloem loslaat. Heeft er wel bevruchting plaats gehad, dan volgt de ontwikkeling van een zaadbes met vele zaden.

Als men het zien wil in een groot verband, dan is het afsterven van de bloem de moeite van het bekijken waard. Wij zien dan het stille proces van het vergaan met het doel nieuw leven te bewerkstelligen. Zo kan ook de Echinopsis-bloem ons veel leren over de schoonheid van het leven op deze aarde, en ons gedurende enige tijd de ellende, die de mensheid daarop veroorzaakt, doen vergeten.

A. J. Timmermans.

LEEST „SUCCULENTA”

vóór alles ook in 1949, want wij hebben belangrijke en voor elke liefhebber interessante artikelen in petto !!

import
export

Cactussen en andere Succulenten

telefoon 332556
postrekening 172446

F. Jansen Leyweg 24
's-Gravenhage, post Loosduinen

Verenigingsnieuws

TENTOONSTELLINGEN.

De afd. Leiden behaalde, zoals reeds in ons vorige tijdschrift is vermeld, op de Jubelflora te Leiden, een kleine gouden medaille. Ook de Heer J. H. Smit van de afd. Leiden verwierf voor zijn inzending op deze tentoonstelling een kleine gouden medaille.

De afd. Haarlem behaalde op de Kenemergaarde te Haarlem met een gezamenlijke inzending een gouden medaille.

De afd. Amersfoort zond een collectie planten in op een tentoonstelling gehouden van 1 t/m 4 September j.l. te Amersfoort.

De afd. Deventer verzorgde een inzending op een tentoonstelling te Deventer van Vogels—Vissen en Cactussen. Wegens plaatsgebrek kunnen geen uitgebreider verslagen worden gegeven.

SECRETARESSE.

* * *

LIDMAATSCHAP.

Leden, die hun lidmaatschap niet wensen te bestendigen, worden, om moeilijkheden te voorkomen, er aan herinnerd, dat het lidmaatschap moet worden opgezegd vóór 1 December aan het secretariaat of aan het bestuur van de afdeling. (Art. 7, Huish. Regl.).

* * *

STUDIE-AVONDEN.

De Kring Nijmegen hield op 8 Oct. j.l. een studieavond. Gesproken werd over het geslacht *Mammillaria*. Wanneer er belangstelling voor is, zal er éénmaal per maand een dergelijke avond gehouden worden, waarbij ook aspirant-leden worden uitgenodigd.

* * *

NIEUWE LEDEN:

A. v. Dam, Danckertsstr. 24, Den Haag
J. Schroevers, Wandelweg 134, Wormerveer.

Mevr. E. Michiels—de Bink, Rijksstraatweg 105, Duivendrecht.

J. Doorn, Oranje Nassaulaan 12, Zwolle.
Frau J. E. Morsmann—Scholten, Ostbühlstrasse 78, Zürich, Zwitserland.

H. A. S. Kerkhoven, Koninginneweg 226 I, Amsterdam Z.

H. W. Meilink, Stalinlaan 50 II, Amsterdam Z.

S. R. P. R. Steltman, Adriaan Pauwlaan 11, Heemstede.

Mej. C. P. Wijkhuizen, Karel van Manderstraat 13, Haarlem.

P. M. Schenk, Nassaulaan 12, Oegstgeest.

H. Meijeringh, Middenweg 21, Vught.

M. P. de Groot, Weimansweg 55, Rotterdam Z.

Br. Aquilas-Wouters, „Westerhelling”, Sophiaweg 40, Nijmegen.

W. F. K. van den Eijnde, Lod. Napoleonplein 17, Eindhoven.

G. Marmelstein, Fortlaan 10, Bussum.

H. A. Dieterich, Prof. Kam. Onneslaan 98 B, Schiedam.

Mevr. T. van der Horst, Potgieterstraat 51, Haarlem.

J. E. C. Parren, Emmastraat 30, Roosendaal N.Br.

Mej. E. Karthaus, Rijksstraatweg 63, Oudenrijn, post Utrecht.

Ruil- en Verkoopaanbiedingen

Ruilaanb. t.e.m. 10 regels voor leden-liefhebbers gratis. Overige annonces voor deze rubriek 30 ct per regel.

Te koop aangeb. door J. B. J. van Weereld, J. van Grewenstraat 8, Tilburg, de volgende in prima staat zijnde werken: Succulenten in Beeld en Woord (f 7.—) en Onze Cactussen (f 3.50) beide door G. D. Duursma; Het Cactusboek door Verbeek Wolthuys (f 1.50); gratis een foto-album.

* * *

Te koop aangeb.: Succulenta 1927 en '28 (niet gebonden) en 1929 t.e.m. 1934 (gebonden), 3 gld. p. jaarg. Gevraagd Crasulaceae door Berger en Harms. A. J. A. Uitewaal, Alex Boersstraat 25 hs, Amsterdam Z.

* * *

Te koop gevraagd „Succulenta”, jaarg. 1937 t.e.m. 1943 (voor zover verschenen). Aanb. met prijsopgave aan Dr E. Joakim, Villeneuve (Vaud), Zwitserland.

* * *

Te koop gevraagd voor een buitenlands lid een complete serie van „Succulenta”. Br. m. prijsopg. aan de redacteur.

Succulenten

J. KROON
Cactuskweker

DONKLAAN 17 - VOORSCHOTEN

ZAADVERKOOP

AANBIEDING TEN BATE VAN HET CLICHEFONDS.

1	Lithops	Aucampiae	f	0.25	* 63	Frithia pulchra	0.25
2	"	bella	"	0.25	* 64	Herreanthus Meyeri	0.25
3	"	Bromfieldii	"	0.25	65	Lapidaria Margaretae	0.25
4	"	Comptonii	"	0.25	66	Bijlia cana	0.25
* 5	"	Dinteri	"	0.25	67	Gibbaeum Heathii	0.25
6	"	Edithae	"	0.25	* 68	Cheiridopsis candissima	0.25
7	"	Erniana	"	0.25	69	Astrophytum capricorne	
8	"	Elisabethae	"	0.25		var. senilis	0.35
9	"	floris albis	"	0.25	70	Astrophytum capricorne	
10	"	Fülleri	"	0.25		var. minor	0.35
11	"	fulviceps	"	0.25	71	Astrophytum capricorne	
12	"	gracilidelineata	"	0.25		var. major	0.35
13	"	Helmutii	"	0.25	72	Astrophytum capricorne	
14	"	Herrei	"	0.25		var. aurea	0.35
15	"	insularis	"	0.25	73	Astrophytum capricorne	
16	"	Julii	"	0.25		var. crassispina	0.35
17	"	karasmontana	"	0.25	74	Astrophytum myriostigma	
18	"	kuibisensis	"	0.25		var. quadricostata	0.35
19	"	kunjasensis	"	0.25	75	Astrophytum myriostigma	
20	"	lateritia	"	0.25		var. nuda	0.35
21	"	Lerichiana	"	0.25	76	Astrophytum myriostigma	
22	"	Lesliei	"	0.25		var. tamaulipensis	0.35
23	"	lactea	"	0.25	77	Astrophytum ornatum	
24	"	localis	"	0.25		var. Mirbellii	0.35
25	"	Marthae	"	0.25	78	Astrophytum ornatum	
26	"	Meyeri	"	0.25		var. virens	0.35
27	"	mickbergensis	"	0.25	79	Astrophytum ornatum	
28	"	Mennellii	"	0.25		x myriostigma	0.30
* 29	"	olivacea	"	0.25	80	Echinocactus grandis	0.35
30	"	opalina	"	0.25	81	Carnegie gigantea	0.30
31	"	optica	"	0.25	82	Ferocactus alamosanus	0.30
32	"	Otzeniana	"	0.25	83	" acanthodes	0.30
33	"	Peersii	"	0.25	84	" species uit Mexico	0.20
34	"	pseudotruncatella	"	0.25	85	Mammillaria Karwinskiana	0.25
35	"	pulmonuncula	"	0.25	86	" melanocentra	0.25
36	"	rugosa	"	0.25	87	" bocasana	0.25
37	"	salicola	"	0.25	88	" querreronis	0.30
38	"	Schwantesii	"	0.25	89	" chinocephala	0.30
39	"	summitata	"	0.25	* 90	" Hahniana	0.35
40	"	terricolor	"	0.25	* 91	Cephalocereus senilis	0.35
41	"	Triebneri	"	0.25	92	" polylophus	0.35
42	"	turbiniiformis	"	0.25	* 93	Leuchtenbergia principis	0.35
43	"	umdausensis	"	0.25	* 94	Strombocactus turbiniformis	0.35
44	"	Vanzilii	"	0.25	* 95	Porfiria Schwartzii	0.35
* 45	Conophytum	truncatellum	"	0.25	96	Pilocereus chrysacanthus	0.35
* 46	"	Elishae	"	0.25	97	" Palmeri	0.35
* 47	"	Wettsteinii	"	0.25	98	" leucocephalus	0.35
* 48	"	Nevillei	"	0.25	* 99	Austrocactus Scheerii	0.35
* 49	"	bilobum	"	0.25	100	Notocactus Graessneri	0.30
* 50	"	cauliferum	"	0.25	101	" mammulosus	0.20
* 51	"	percrassum	"	0.25	102	Rebutia violaciflora	0.20
* 52	Argyroderma	Jacobseniana	"	0.25	103	" senilis	0.20
* 53	"	Luckhoffii	"	0.25	104	Aylosteria deminuta	0.20
54	"	testiculare	"	0.25	105	Lobivia Pentlandii	0.20
* 55	Ophthalmophyllum	Dinteri	"	0.25	106	" species	0.15
56	"	Schlechteri	"	0.25	107	Stenocactus Lloydii	0.30
57	Dinteranthus	inexpectatus	"	0.25	108	Echinopsis ancistrophora	0.20
58	"	Pole Evansii	"	0.25	109	Malacocarpus nigrispinus	0.25
* 59	"	puberulus	"	0.25	110	Verrassingspakket uit	
60	"	microsperma	"	0.25		Antioch (Calif.)	0.15
61	Pleiospilos	Hilmari	"	0.25	111	Stapelia grandiflora	0.20
62	"	simulans	"	0.25			

De pakjes bevatten minstens 30 Mesem- of 20 Cactuszaden. Toezending volgt na ontvangst van het verschuldigde bedrag, vermeerderd met f 0.15 voor verzendkosten. Verzoeken het bedrag over te maken per postwissel of door overschrijving of storting op postgirorekening 398972 ten name van mej. J. J. E. van den Thoon te Apeldoorn.

Brieven betreffende de zaadverkoop richten aan mej. J. J. E. van den Thoon, Elburgerweg 57, Apeldoorn.

Waardevolle aanwijzingen voor het zaaien van Mesems en het behandelen van de zaailingen vindt men in Succulenta 1947, pag. 8—10 en in 1948, pag. 18—19 en 37—38. Zij, die verleden jaar *Lithops Vanzilii* hebben gezaaid, worden vriendelijk verzocht het resultaat te melden aan Mej. v. d. Thoon.

Ingevolge papiertoewijzing B.P.P.-6448
verschijnt deze uitgave 8 X per jaar en
is de omvang van dit nummer 20 pagina's,
formaat 16 X 24,5 cm.